

การศึกษาพัฒนาการทางมโนทัศน์ของนักเรียนทบทวน ระดับอายุ 6 ถึง 12 ปี
ในด้านการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่าง

นายฤทธิไกร ตูลวรรณะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-769-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE DEVELOPMENT OF CONCEPTS IN DISCRIMINATING THINGS
BY COLORS AND FORMS OF DEAF STUDENTS AGE SIX TO TWELVE

MR. RITTIGRAI TULLAWANTANA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-769-9

คู่มือครู ตูลวรธนะ : การศึกษาพัฒนาการทางมโนทัศน์ของนักเรียนหูหนวก ระดับอายุ 6 ถึง 12 ปี ในด้านการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่าง (A STUDY OF THE DEVELOPMENT OF CONCEPTS IN DISCRIMINATING THINGS BY COLORS AND FORMS OF DEAF STUDENTS AGE SIX TO TWELVE) อ.ที่ปรึกษา : ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 63 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. ศึกษาพัฒนาการทางมโนทัศน์ของนักเรียนหูหนวกในแต่ละระดับอายุ 6 ถึง 12 ปี ในด้านการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์ 2. เปรียบเทียบพัฒนาการทางมโนทัศน์ของนักเรียนหูหนวกชายและนักเรียนหูหนวกหญิงในด้านการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนหูหนวกระดับอายุ 6 ปี 7 ปี และ 8 ปี จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีเป็นเกณฑ์ ในขณะที่นักเรียนหูหนวกระดับอายุ 11 ปี และ 12 ปี จำแนกสิ่งของโดยอาศัยรูปร่างเป็นเกณฑ์ ส่วนนักเรียนหูหนวกที่อยู่ในช่วงระดับอายุ 9 ปี และ 10 ปี เป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงในการจำแนกสิ่งของ โดยพบว่า นักเรียนหูหนวกระดับอายุ 9 ปี มีแนวโน้มในการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีเป็นเกณฑ์ และนักเรียนหูหนวกระดับอายุ 10 ปี มีแนวโน้มในการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยรูปร่างเป็นเกณฑ์
2. นักเรียนหูหนวกระดับอายุ 6 ปี ถึง 12 ปี มีพัฒนาการทางมโนทัศน์ในการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์แตกต่างกัน
3. นักเรียนหูหนวกชายและนักเรียนหูหนวกหญิงระดับอายุ 6 ปี ถึง 12 ปี มีพัฒนาการทางมโนทัศน์ในการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนหูหนวกชายและนักเรียนหูหนวกหญิงที่มีระดับอายุเดียวกัน มีพัฒนาการทางมโนทัศน์ในการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา .....
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา .....
ปีการศึกษา 2531 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... อุกฤษฏ์ ตูลวรธนะ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... [ลายมือชื่อ] .....

RITTIGRAI TULLAWANTANA : A STUDY OF THE DEVELOPMENT OF CONCEPTS IN DISCRIMINATING THINGS BY COLORS AND FORMS OF DEAF STUDENTS AGE SIX TO TWELVE. THESIS ADVISOR : DR.SUGREE RODPOTHONG, 63 PP.

The purposes of this research were: 1) To study the development of concepts in discriminating things by colors and forms of deaf students in each age level six to twelve. 2) To compare the development of concepts in discriminating things by colors and forms between male and female students.

The results of the study were as follows:

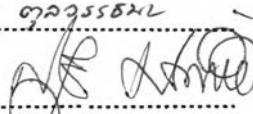
1. Deaf students age level six, seven and eight discriminated things by colors, while deaf students age level eleven and twelve discriminated things by forms. The inflection period was found between age level nine and ten. The nine year old tends to discriminate things by colors, and the ten year old tends to discriminate things by forms.

2. The development of concepts in discriminating things by colors and forms of the deaf students age six to twelve were different.

3. The development of concepts in discriminating things by colors and forms of the male and female deaf students age six to twelve were not different.

4. The development of concepts in discriminating things by colors and forms of the male and female deaf students at the same age level, six to twelve, were not different.

ภาควิชา ..... โสตทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ..... ภาควิชา โสตทัศนศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ ทอมสนิท อาจารย์ ดร.เขาวเลิศ เลิศขโลพาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุติสาทกิจ ซึ่งเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ โรงเรียนเศรษฐเสถียร โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนบางส่วนในการวิจัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ฤทธิไกร ดุลวรรธนะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูป.....	ญ
 บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่จะศึกษา.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมโนทัศน์.....	8
การรับรู้ของเด็ก.....	11
พัฒนาการทางมโนทัศน์ของเด็กในด้านการจำแนกสิ่งของ.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางมโนทัศน์ของเด็กในด้าน	
การจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่าง.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของนักเรียนทุหนวก.....	22

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
การดำเนินการวิจัย.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก ในแต่ละระดับอายุ ที่จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์.....	33
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก ระหว่างแต่ละระดับอายุ ที่จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่าง เป็นเกณฑ์.....	37
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก ชายและนักเรียนทุหนวกหญิง ที่จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและ รูปร่างเป็นเกณฑ์.....	38
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก ชายและนักเรียนทุหนวกหญิง ในแต่ละระดับอายุ ที่จำแนกสิ่งของ โดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์.....	39
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	40
สรุปผลการวิจัย.....	42
อภิปรายผลการวิจัย.....	43
ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	55
ประวัติผู้เขียน.....	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทุหนวก..... 26
ตารางที่ 2	แสดงค่าเวลาเฉลี่ยในการทดสอบบัตรแต่ละแผ่น..... 29
ตารางที่ 3	ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก ในแต่ละ ระดับอายุ ที่จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์..... 33
ตารางที่ 4	ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก ระหว่างแต่ละ ระดับอายุ ที่จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์..... 37
ตารางที่ 5	ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวกชายและ นักเรียนทุหนวกหญิงทั้งหมด ที่จำแนกสิ่งของโดยอาศัยสี และรูปร่างเป็นเกณฑ์..... 38
ตารางที่ 6	ความแตกต่างทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวกชายและ นักเรียนทุหนวกหญิง ในแต่ละระดับอายุที่จำแนกสิ่งของ โดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์..... 39

สารบัญรูปประกอบ

หน้า

รูปที่ 1

แสดงแนวโน้มของพัฒนาการทางมโนทัศน์ของนักเรียนทุหนวก
ในการจำแนกสิ่งของโดยอาศัยสีและรูปร่างเป็นเกณฑ์.....

35